

Tjänsteställe, handläggare
Staben Hälso- och sjukvård, Yvonne Nilsson Hirsch

Sammanträdesdatum
2019-04-29

Beteckning
Dnr: 20RS1347

Er beteckning

Regeringskansliet, Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Svar på remiss om en begriplig och trygg sjukförsäkring med plats för rehabilitering (SOU 2020:6)

Sammanfattning

Region Örebro län ställer sig bakom förslagen i rubricerad utredning. Samtliga förslag är positiva och ett steg i rätt riktning för framför allt patienterna men även för hälso- och sjukvården där sjukförsäkringen blir mer begriplig för alla om förslagen genomförs.

Det är bra att tidsgränserna i rehabiliteringskedjan luckras upp, det vill säga att ökade möjligheter ges att skjuta upp bedömningen mot normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. De snäva tidsgränserna i Försäkringskassans bedömning av individers arbetsförmåga enligt den så kallade rehabiliteringskedjan får i dag i många fall orimliga konsekvenser. En medarbetare med långsam upptrappning men som är på väg tillbaka till sitt ordinarie arbete, kan till exempel få ett beslut om indragen ersättning vid dag 181. Efter 180 dagar har individen i dag enbart rätt till sjukpenning om han eller hon inte kan utföra något arbete på den vanliga arbetsmarknaden.

Region Örebro län anser även att de positiva effekter som förslagen bedöms medföra överväger eventuella nackdelar såsom att inblandade aktörer kan komma att anpassa sig utifrån de nya förutsättningarna och i vissa fall bli passiva, vilket då skulle kunna påverka återgången i arbete negativt.

Region Örebro län har endast några kommentarer och synpunkter på förtydliganden som framförs nedan under berörda förslag i utredningen.

12.2 Bedömningen av arbetsförmågan efter dag 180 ska göras mot sådant *angivet* arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden

Region Örebro län anser att det är bra om specifika yrkeskategorier kan anges och inte att specifika arbeten ska anges. Detta är även bra för arbetsgivaren som då genom utredning kan ta ställning till om sådant arbete finns inom organisationen och som är närliggande till medarbetarens anställning och som medarbetaren bedöms klara av vid en eventuell omplacering. Om detta inte bedöms finnas kan då en omställning och ett eventuellt avslut av anställningen inledas.

Region Örebro län anser dock att det bör förtydligas om det angivna arbetet/yrkeskategorin ska finnas i närområdet eller i hela landet.

12.4 Äldre försäkrade ska alltid få sin arbetsförmåga bedömd mot arbete hos arbetsgivaren

Region Örebro län anser att det är bra att en försäkrad som uppnått den ålder då hen som tidigast kan ta ut inkomstgrundande pension (i dag 62 år) ska få sin arbetsförmåga bedömd mot arbetet hos arbetsgivaren, oavsett hur länge hen har haft nedsatt arbetsförmåga. Denna förmånligare bedömning som utredaren förslår ska gälla fram till den försäkrade som tidigast får ta ut garantipension (i dag 65 år).

Men vad händer med de individer som blir arbetslösa under pågående sjukskrivning? Ställs då arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden? Detta bör enligt Region Örebro län förtydligas.

Förslaget är annars även bra för arbetsgivare inom välfärden. Vi behöver all arbetskraft som går att få. Det är bra om medarbetare som fyllt 62 år, som trots sin sjukdom klarar av att arbeta deltid, kan fortsätta sitt arbete på deltid med sjukpenning fram till 65 år. En förutsättning är förstås att Försäkringskassan bedömt att medarbetaren inte klarar sitt ordinarie arbete på heltid på grund av sjukdom.

12.5 Inför ett nytt beviskrav, övervägande skäl, för att skjuta upp prövningen mot ett normalt förekommande arbete efter dag 180

Region Örebro län anser att det är bra att lätta på regelverket så att det gynnar tidig återgång i arbete hos arbetsgivare, det är viktigt att påbörjad rehabilitering inte avbryts. En medarbetare som har en plan för återgång och som arbetar deltid och som förväntas kunna arbeta heltid, men inte inom 365 dagar, bör kunna skjuta upp prövning mot ett normalt förekommande arbete efter dag 180. Vissa sjukdomar medför lång läkning och rehabilitering men det finns ingen tvekan om att medarbetaren så småningom kommer tillbaka till arbete. Region Örebro län anser dock att det behöver göras ett förtydligande kring vem som ska göra denna bedömning. Är det Försäkringskassan eller läkaren? Region Örebro län ser även att

förslaget kommer att ställa ökat krav på arbetsgivaren att kommunicera sin plan för återgång i arbete.

12.6 Gör det möjligt att skjuta upp prövningen mot ett normalt förekommande arbete efter dag 365

Region Örebro län instämmer i att dagens regelverk kring dag 365 ofta bryter pågående återgång i arbete. Det bör räcka med att *hög grad av sannolikhet* talar för återgång i arbete senast vid dag 550 för att en individ fortsatt ska kunna få sin arbetsförmåga bedömd mot arbete hos arbetsgivaren. Se vidare svar under 12.5.

12.7 Arbetsförmågan ska inte bedömas mot angivet normalt förekommande arbete vid bedömning av rätt till rehabiliteringsersättning

Region Örebro län instämmer i att Försäkringskassans tolkning av regelverket hämmar initiativ till åtgärder för återgång i arbete och beviljandet av rehabiliteringsersättning. Rehabiliteringsersättning är ett positivt sätt att utreda arbetsförmågan.

Vid bedömning av rätt till rehabiliteringsersättning tar Försäkringskassan idag hänsyn till om den försäkrade kan förväntas få arbetsförmåga i normalt förekommande arbete. Om så tar man inga initiativ till rehabilitering. Förslaget skulle därmed göra det möjligt för fler att kunna få rehabiliteringsersättning.

Att främja fler möjligheter till arbetslivsinriktad rehabilitering genom åtgärder och samverkan med till exempel Arbetsförmedlingen är även positivt ur ett arbetsgivarperspektiv. I svårare fall när medarbetaren har en väldigt oklar arbetsförmåga har arbetsgivaren begränsade möjligheter att prova olika arbetsanpassningar för att se vad som fungerar. Arbetsgivarens inriktning är ända fram till omplacering att det ska främja en återgång till ordinarie arbete. Möjligheten att pröva andra åtgärder kan stimulera att medarbetaren på lång sikt kan återfå en arbetsförmåga och möjlighet till egen försörjning.

För Region Örebro län

Andreas Svahn
Ordförande i regionstyrelsen

Rickard Simonsson
Regiondirektör